

Література

1. Підсумки діяльності страхових компаній за 9 місяців 2013 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nfp.gov.ua/files/OgliadRinkiv/SK/sk_1%D0%86%D0%86_kv_2013.pdf
2. Овчаренко Т. Інвестиційні стратегії страхових компаній та перспективи їх впровадження // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Економіка. 121-122/2011.
3. Базилевич В. Д. Страхування: підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – К. : Знання 2008. – 1019 с.
4. Осадець С. С. Страхування : підручник / Керівник авт. колективу і наук. ред. С. С. Осадець. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2002. – 599 с.
5. Горбач Л. М. Страхування : навчальний посібник / Л. М. Горбач, О. Б. Каун. – К. : Кондор, 2010. – 520 с.
6. Козьменко О. В. Страховий ринок України в контексті сталого розвитку : Монографія / О. В. Козьменко. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. – 350 с.
7. Нечипоренко В. І. Концепція розбудови страхового ринку України на 2013-2014 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ufu.org.ua/files/Weekly%20UFU/PresentationNKFP.pptx>
8. Череп А. В. Стратегічне планування і управління. Навчальний посібник / А. В. Череп, А. В. Сучков. – К. : Кондор, 2011. – 334 с.
9. Гордієнко П. Л. Стратегічний аналіз : Навчальний посібник / П. Л. Гордієнко, Л. Г. Дідковська, Н. В. Яшкіна. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Алерта, 2011. – 520 с.

УДК 65.011.2

А.В. Попович
*аспірант кафедри фінансів, обліку і аудиту,
Національний авіаційний університет*

Оцінка необхідності технічної реструктуризації авіапідприємства

Проаналізовано законодавчу базу та наукову літературу з питання виявлення потреби підприємства в технічному виді реструктуризації, розроблено власний підхід до його вирішення та застосовано до підприємств авіаційної галузі, визначено необхідність у реструктуризації їх технічної сфери діяльності.

Ключові слова: підхід, потреба, технічний вид, реструктуризація.

А.В. Попович
*аспірант кафедры финансов, учета и аудита,
Национальный авиационный университет*

Оценка необходимости технической реструктуризации авиапредприятия

Проанализирована законодательная база и научная литература по вопросу обнаружения потребности предприятия в техническом виде реструктуризации, разработан собственный подход к его решению и применен к предприятиям авиационной отрасли, определена необходимость в реструктуризации их технической сферы деятельности.

Ключевые слова: подход, потребность, технический вид, реструктуризация.

A.V. Popovych
*PhD Student of Finance, Accounting and Audit Department,
National Aviation University*

Estimation of necessity of the technical restructuring of airline

Legal system and scientific literature about identification of the need of technical restructuring was analyzed, the personal approach was created and applied to the enterprises of the aviation branch, and the need of technical restructuring was detected.

Key words: approach, need, technical, kind, restructuring.

Постановка проблеми

Сучасні темпи науково-технічного розвитку стрімко підвищують стандарти якості товарів, робіт і послуг, сприяють появі принципово нових технологій і виробів, змінюючи пропозицію на ринку, яка призводить до зміни попиту, що у свою чергу змушує виробників не лише слідкувати за новими розробками, а й якнайшвидше впроваджувати їх у процесі власного виробництва з метою виготовлення конкурентоспроможної продукції відповідно до потреб споживачів для збереження та підвищення обсягів реалізації.

Крім морального зношення, виробничий фонд зношується фізично, унаслідок чого погіршується якість продукції, що призводить до збільшення виробничого браку, включення якого до собівартості продукції знижує її конкурентоспроможність, а, отже, реалізацію та виручку, що зменшує прибутковість підприємства, тому важливим питанням залишається своєчасна та якісна оцінка його технічного стану і виявлення потреби в реструктуруванні з метою забезпечення належного стану, зупинки негативних тенденцій та упередження їх у майбутньому.

У науковій літературі наразі не запропоновано комплексних підходів до оцінки стану технічної сфери діяльності підприємства, спрямованих на виявлення необхідності в її реструктуризації, тому це питання потребує дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Дослідивши останні наукові публікації та законодавство з питання виявлення потреби підприємства в реструктуризації, можна зробити висновок, що вони передбачають два основні підходи до вирішення завдання: перший полягає в розрахунку системи показників і порівнянні їх значень з нормативами, взятими з нормативно-правових актів, запропонований у Положенні про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації [1, с. 3], або з нормативами, визначеними експертами, представлений у працях І.І. Мазура та В.Д. Шапіро [4, с. 141], І.П. Отенко [6, с. 72], а другий передбачає розрахунок інтегрального показника, який включає набір показників і додаткових параметрів, зокрема їх важливості, граничних меж значень, як у Методичці інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій [2, с. 3] і праці Д.В. Кабаченка [3, с. 58].

Не вирішені раніше частини загальної проблеми

Запропоновані в науковій літературі та законодавстві підходи до оцінки діяльності підприємств з метою визначення потреби в реструктуризації мають певні недоліки. Підходи, що передбачають розрахунок системи показників та порівняння їх значень з нормативами, вимагають оцінки значної кількості показ-

ників, що ускладнює процес прийняття рішення стосовно потреби підприємства в реструктуризації та підвищує залежність висновку від компетентності спеціаліста, який оцінює отримані результати. Варіанти реалізації підходу, що полягає в розрахунку інтегрального показника, наразі передбачають розрахунок одного показника, який відображає загальний стан підприємства і не дає змоги визначити, яка зі сфер діяльності потребує реструктуризації або блокових показників, що відображають окремі аспекти фінансового стану підприємства та слугують базою для розрахунку узагальненого показника, що не вирішує завдання виявлення потреби підприємства в технічному виді реструктуризації, крім того вони не враховують такий важливий параметр, як динаміка, що може відображати покращення стану підприємства в останні періоди, унаслідок прийнятих раніше заходів, та можливості досягнення задовільного стану в найближчий час без додаткових перетворень. Таким чином, запропоновані в науковій літературі підходи до оцінки діяльності підприємства не задовольняють повною мірою потребу у визначенні стану технічної сфери діяльності підприємства в частині виявлення необхідності її реструктуризації.

Формулювання цілей статті

Мета статті полягає в розробленні підходу до виявлення потреби підприємства в технічному виді реструктуризації.

Виклад основного матеріалу дослідження

Діяльність підприємства поділяють на економічну, фінансову, управлінську, організаційно-правову та технічну сфери, стан яких впливає на рівень його прибутковості. Важливу роль серед них відіграє технічна сфера діяльності, що охоплює техніко-технологічне забезпечення підприємства, від якого залежить якість і собівартість продукції, які впливають на її рентабельність і конкурентоспроможність, а, отже, й на рентабельність діяльності та активів підприємства в цілому.

Крім забезпечення належного стану економічної сфери діяльності підприємства, технічна сфера може відображати його, оскільки інформує про залишкову вартість основних засобів, а, отже, наявність фінансових можливостей для їх оновлення, за умови, що керівництво підприємства дотримується політики своєчасної модернізації відповідно до результатів науково-технічного прогресу.

Порушення функціонування технічної сфери діяльності, незалежно від причин виникнення, позначаються на діяльності підприємства в цілому, оскільки вона, утворюючи разом з іншими сферами єдину структуру механізму діяльності, забезпечує його функціонування. Саме тому підприємство повинно дбати про регулярну діагностику стану технічної сфери діяльності з метою підтримання належного рівня.

Дані фінансової звітності дають змогу визначити такі основні показники для оцінки технічної сфери діяльності, як коефіцієнти оновлення, вибуття, залишкової вартості та фондовіддачі основних засобів, частку активної частини основних засобів та її фондовіддачу [8], що пов'язані між собою та з показником економічної сфери – рентабельність діяльності, який, перебуваючи у залежності від фондовіддачі, впливає на залишкову вартість основних засобів через швидкість їх оновлення та вибуття, оскільки прибуток є одним із джерел їх оновлення, від яких у свою чергу залежить рівень фондовіддачі (рис.), що зменшується зі зношенням основних засобів.

Зростання значень вказаних показників технічної сфери діяльності свідчатиме про покращення її стану, оскільки підвищення фондовіддачі основних за-

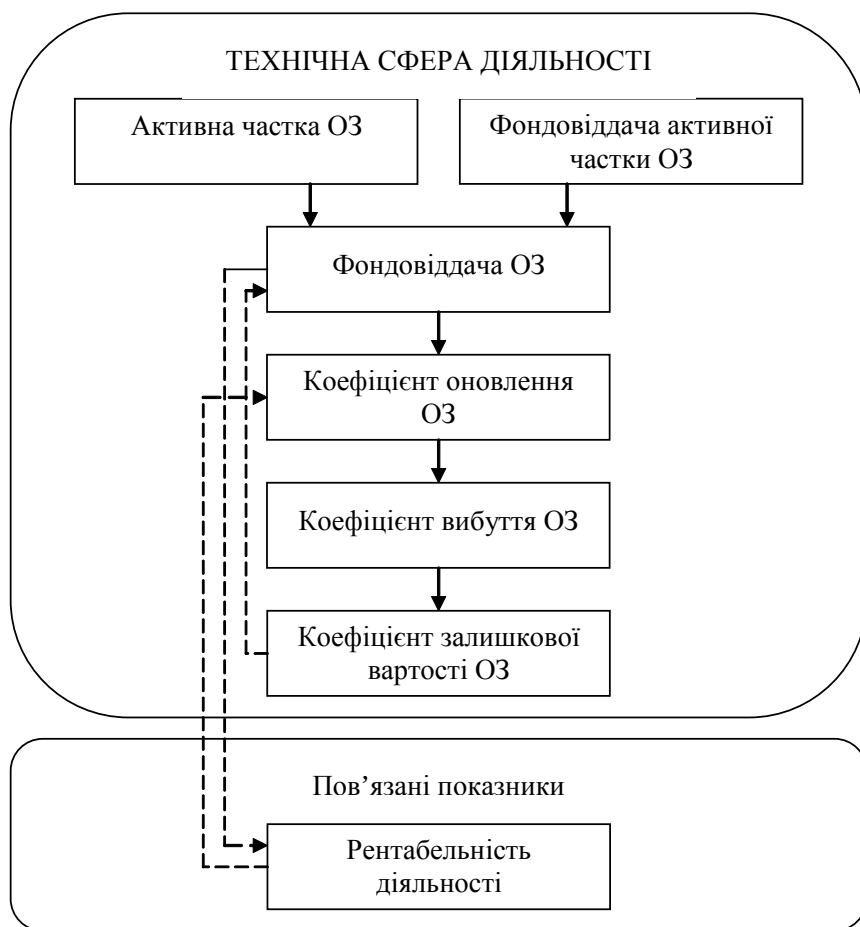

Рис. Причинно-наслідковий зв'язок між показниками технічної сфери діяльності та пов'язаними показниками

собів, як за рахунок збільшення їх активної частки, так і за рахунок зростання її фондовіддачі, вказує на відносне збільшення чистого доходу на середньорічну вартість основних засобів, після вирахувань витрат і податків з якого залишається чистий прибуток, що є одним із джерел оновлення основних засобів. Це створює можливість пришвидшити їх оновлення та вибуття і впливати таким чином на рівень моральної та фізичної зношеності, а залишкова вартість, відображаючи фізичну зношеність і здатність підтримувати зазначені в технічному паспорті якість та обсяг виробництва продукції, може також інформувати про моральну зношеність, що відбувається поряд із фізичною, темпами відповідно до науково-технічного розвитку галузі, до якої відноситься обладнання, і залежить від обраної підприємством амортизаційної політики, повноти та напряму використання амортизаційних відрахувань.

З метою підвищення якості оцінки стану технічної сфери діяльності підприємства доцільно додатково вивчити динаміку вартості основних засобів та їх структурні зміни, оскільки основні засоби мають різне призначення, строки експлуатації та норми амортизації [5, с. 159].

Підприємства, у структурі основних засобів яких переважають будинки, споруди, передавальні пристрої, тобто такі, що мають триваліші строки експлуата-

ції, у порівнянні з рештою груп основних засобів, за інших рівних умов, матимуть менші коефіцієнти вибуття основних засобів, ніж підприємства, у складі основних засобів яких найбільша питома вага належить машинам, обладнанню, транспортним засобам, інструментам, приладам, тобто тим, строк експлуатації яких коротший, оскільки меншою є необхідність у частому оновленні через триваліший строк придатності до використання та встановлені законодавчо нижчі норми амортизації, які обмежують розміри амортизаційних відрахувань, що включаються підприємством до валових витрат з метою формування фонду оновлення основних засобів.

Якщо в складі основних засобів підприємства збільшується питома вага тих, що не пов'язані безпосередньо з виробництвом продукції, наприклад об'єкти соціально-побутового та культурного призначення, медичні заклади, транспортні засоби, які обслуговують адміністрація, то, у зв'язку зі зменшенням активної частини основних засобів, при збереженні рівня їх фондоддачі, загальна фондоддача знижується, через зміну співвідношення чистої виручки до вартості основних засобів, на користь останніх.

Саме тому оцінювати стан технічної сфери діяльності підприємства доцільно використовуючи систему показників, яка відображає найважливіші складові, що його зумовлюють, дає змогу визначити основні причини змін та їх вплив (табл. 1).

Вищезазначені показники дають змогу проаналізувати структуру, динаміку, стан та ефективність використання основних засобів, однак для їх оцінки потрібно зіставити отримані результати зі значеннями, яких вони набувають при задовільному стані технічної сфери діяльності підприємства, чи групи подібних підприємств, і врахувати різну важливість при визначенні потреби в реструктуризації з урахуванням наявних тенденцій змін. Це дає змогу запропонувати підхід щодо визначення необхідності реструктуризації підприємства та встановлення її типу, який передбачає розрахунок нормативного та фактичного інтегральних показників за сферами діяльності, де перевищення першого над останнім слугує індикатором необхідності в реструктуризації [7, с. 71].

Таким чином, контроль за станом технічної сфери діяльності підприємства, ідентифікація необхідності реструктуризації та визначення ступеня її радикальності здійснюється за допомогою єдиного показника – відхилення між значеннями нормативного та фактичного інтегральних показників (табл. 2).

У результаті оцінки технічної сфери діяльності ДП «Антонов» за період з 2007 по 2011 рр. виявлено потребу в її реструктуризації, оскільки фактичний інтегральний показник становив 0,64, що нижче нормативного на 26,27% та зумовлений наступним. Середньорічна вартість основних засобів протягом аналізованого періоду зросла в 3,7 раза з 1040851 тис. грн до 3901055 тис. грн, при цьому питома вага їх активної частини збільшилася з 10,45% до 11,34%, а фондоддача – з 6,98 до 7,07 грн чистого доходу на кожну гривню її вартості, що підвищило загальну віддачу від використання основних засобів лише на 9,97% з 0,73 грн до 0,8 грн, попри зростання рентабельності діяльності в 1,7 раза з 3,63% до 6,16%, оскільки в результаті дооцінки основних засобів і прийняття на баланс у 2009 р. майна ДП «Авіант» їх вартість зросла, зменшивши відношення чистої виручки до вартості основних засобів. Зниження коефіцієнтів оновлення основних засобів на 90,44% і вибуття на 52,68% спричинило зменшення коефіцієнта залишкової вартості основних засобів удвічі з 0,8 до 0,39, що також пов'язано із включення з 2009 р. зношеного майна ДП «Авіант» при розрахунку показника. Слід зазначити, що внаслідок надходження у 2007 р. на баланс підприємства земельних ділянок на суму 866390 тис. грн коефіцієнт оновлення

Таблиця 1

Показники технічної сфери діяльності підприємств

Підприємство	Період	Усього основних засобів (первісна вартість), тис. грн	Активна частина ОЗ	Пасивна частина ОЗ	Коефіцієнт оновлення ОЗ	Коефіцієнт вибуття ОЗ	Коефіцієнт залишкової вартості ОЗ	Фондовіддача ОЗ	Фондовіддача активної частини ОЗ
ДП «Антонов»	2007	1040851,5	0,1045	0,8955	0,58	0,01	0,80	0,73	6,98
	2008	2094419,5	0,0569	0,9431	0,18	0,58	0,60	0,58	10,27
	2009	3448556,0	0,0932	0,9068	0,07	0,00	0,50	0,66	7,11
	2010	3692421,0	0,0986	0,9014	0,09	0,05	0,43	0,61	6,17
	2011	3901055,0	0,1134	0,8866	0,06	0,00	0,39	0,80	7,07
	Тпр баз, %	274,79	8,5314	-0,9958	-90,44	-52,68	-51,00	9,97	1,28
ДАХК «Артем»	2007	193589,0	0,3653	0,6347	0,18	0,02	0,61	3,85	10,54
	2008	220757,0	0,3696	0,6304	0,09	0,01	0,60	0,53	1,43
	2009	236177,0	0,3749	0,6251	0,05	0,01	0,58	2,81	7,49
	2010	246813,5	0,3762	0,6238	0,05	0,01	0,55	1,67	4,44
	2011	252914,0	0,3808	0,6192	0,02	0,01	0,51	1,91	5,00
	Тпр баз, %	30,64	4,2263	-2,4330	-88,11	-30,76	-17,14	-50,52	-52,52
ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод»	2007	575017,6	0,8873	0,1127	0,02	0,02	0,13	0,17	0,19
	2008	1044551,5	0,9268	0,0732	0,02	0,01	0,13	0,12	0,13
	2009	1052817,0	0,9223	0,0777	0,01	0,01	0,12	0,12	0,13
	2010	1039598,0	0,9151	0,0849	0,02	0,04	0,11	0,18	0,20
	2011	1019680,5	0,9045	0,0955	0,01	0,03	0,10	0,23	0,25
	Тпр баз, %	77,33	1,9352	-15,2333	-41,67	30,23	-23,51	38,09	35,47
ПАТ «Мотор Січ»	2007	1758112,5	0,3601	0,6399	0,10	0,03	0,43	1,00	2,76
	2008	1890463,0	0,3563	0,6437	0,09	0,02	0,43	1,08	3,04
	2009	2038329,0	0,3541	0,6459	0,10	0,02	0,43	1,84	5,18
	2010	2321777,0	0,3708	0,6292	0,19	0,03	0,47	2,15	5,81
	2011	2919220,5	0,4160	0,5840	0,25	0,01	0,55	1,98	4,77
	Тпр баз, %	66,04	15,5239	-8,7372	148,69	-58,17	27,39	99,38	72,58
ПАТ «Вовчанський агрегатний завод»	2007	72342,4	0,7780	0,2220	0,04	0,10	0,21	0,87	1,12
	2008	76727,0	0,8201	0,1799	0,12	0,06	0,29	1,00	1,22
	2009	82200,5	0,8205	0,1795	0,02	0,04	0,29	1,21	1,48
	2010	83649,0	0,8098	0,1902	0,08	0,02	0,28	1,36	1,68
	2011	95025,5	0,7972	0,2028	0,19	0,02	0,40	1,65	2,07
	Тпр баз, %	31,36	2,4651	-8,6377	325,16	-81,93	90,97	89,73	85,17

Джерело: розраховано автором на основі [9]

Таблиця 2

Виявлення потреби підприємства в технічному виді реструктуризації

Підприємство	Значення	Коефіцієнт оновлення основних засобів	Кіпр баз	Коефіцієнт вибуття основних засобів	Кіпр баз	Коефіцієнт залишкової вартості основних засобів	Кіпр баз	Фондовіддача	Кіпр баз	Активна частина основних засобів	Кіпр баз	Фондовіддача активної частини основних засобів	Кіпр баз	Інтегральний показник
ДП «Антонов»	факт	0,06	-0,90	0,00	-0,53	0,39	-0,51	0,80	0,10	0,11	0,09	7,07	0,01	0,64
	норм	0,13	0,00	0,02	0,00	0,55	0,00	0,96	0,00	0,31	0,00	3,40	0,00	0,87
	відх	-0,07	-0,90	-0,01	-0,53	-0,16	-0,51	-0,16	0,10	-0,20	0,09	3,67	0,01	-0,23
ДАХК «Артем»	факт	0,02	-0,88	0,01	-0,31	0,51	-0,17	1,91	-0,51	0,38	0,04	5,00	-0,53	0,81
	норм	0,13	0,00	0,02	0,00	0,55	0,00	0,96	0,00	0,31	0,00	3,40	0,00	0,87
	відх	-0,11	-0,88	0,00	-0,31	-0,04	-0,17	0,95	-0,51	0,07	0,04	1,60	-0,53	-0,06
ПАТ «Мотор Січ»	факт	0,56	0,34	0,01	-0,58	0,55	0,27	1,98	0,99	0,42	0,16	4,77	0,73	1,65
	норм	0,20	0,00	0,02	0,00	0,52	0,00	0,98	0,00	0,44	0,00	1,95	0,00	0,88
	відх	0,37	0,34	-0,01	-0,58	0,03	0,27	1,00	0,99	-0,02	0,16	2,82	0,73	0,77
ПАТ «Дніпровський агрегатний завод»	факт	0,01	-0,42	0,03	0,30	0,10	0,04	0,23	0,38	0,90	0,02	0,25	0,35	0,29
	норм	0,17	0,30	0,02	0,30	0,57	0,30	0,83	0,30	0,69	0,30	0,97	0,30	0,87
	відх	-0,15	-0,72	0,01	0,00	-0,47	-0,26	-0,60	0,08	0,21	-0,28	-0,72	0,05	-0,59
ПАТ «Вовчанський агрегатний завод»	факт	0,19	3,25	0,02	-0,82	0,40	-0,24	1,65	0,90	0,80	0,02	2,07	0,85	1,24
	норм	0,17	0,30	0,02	0,30	0,57	0,30	0,83	0,30	0,69	0,30	0,97	0,30	0,87
	відх	0,02	2,95	0,00	-1,12	-0,17	-0,54	0,82	0,60	0,11	-0,28	1,10	0,55	0,36

Джерело: розраховано автором на основі [9]

основних засобів становив 0,58 оборотів на рік, а після їх виключення з балансу у 2008 р. коефіцієнт вибуття також досяг значення 0,58 оборотів, що пояснює викривлення динаміки цих показників у зазначені періоди.

Середньорічна вартість основних засобів ДАХК «Артем» протягом аналізованого періоду підвищилася на 30,64% з 193589 тис. грн у 2007 р. до 252914 тис. грн у 2011 р., а структурні зміни відбулися на користь їх активної частини, частка якої зросла з 36,53% до 38,08%, тоді як віддача від неї зменшилася на 52,52% з 10,54 до 5 грн, що спричинило зниження загальної фондовіддачі удвічі з 3,85 грн до 1,91 грн та є наслідком зменшення рентабельності діяльності у 2011 р. до 0,07%, яка у 2007 р. становила 0,93%, і свідчить про погіршення стану технічної сфери діяльності підприємства. Ускладнення фінансового стану сповільнило швидкість оборотності основних засобів, що демонструє зниження коефіцієнта оновлення основних засобів на 88,11% з 0,18 до 0,02 оборотів на рік і коефіцієнта вибуття – на 30,67% з 0,02 до 0,01 оборотів, яке зменшило коефіцієнт залишкової вартості на 17,14% з 0,61 до 0,51. У результаті фактичний інтегральний показник технічної сфери діяльності підприємства становив 0,81, що нижче нормативного на 7,32% і вказує на потребу підприємства в технічному виді реструктуризації.

Вартість основних засобів ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод» у 2011 р. зросла порівняно з 2007 р. на 77,33% з 575017,6 тис. грн до 1019680,5 тис. грн, тоді як їх структура залишилася відносно сталою, про що свідчать частки активної та пасивної частин 88,73% і 11,27% у 2007 р., та 90,45% і 9,55% у 2011 році. Фондовіддача протягом аналізованого періоду підвищилася на 38,09% з 0,17 до 0,23 грн в основному за рахунок пришвидшення вибуття основних засобів на 30,23% з 0,02 до 0,03 оборотів на рік, а сповільнення їх оновлення на 41,67% з 0,02 до 0,01 оборотів призвело до зменшення залишкової вартості на 23,51% з 0,13 до 0,1, що, у зв'язку з різноспрямованістю змін показників, ускладнює формулювання однозначного висновку щодо покращення чи погіршення стану технічної сфери діяльності підприємства, однак перевищення нормативного інтегрального показника над фактичним вказує на потребу в реструктуризації, а відхилення в 67,09% – на радикальність заходів.

Фактичний інтегральний показник технічної сфери діяльності ПАТ «Мотор Січ» становив 1,65, перевищивши нормативний на 88,44%, що свідчить про її задовільний стан і відсутність потреби в реструктуризації внаслідок того, що вартість основних засобів протягом 2007-2011 рр. збільшилася на 66,04% з 1758112 тис. грн до 2919220,5 тис. грн, при цьому зросла питома вага їх активної частини з 36,01% до 41,6% та віддача від її використання на 72,58% із 2,76 до 4,77 грн, що підвищило загальну фондовіддачу удвічі з 1 грн до 1,98 грн у результаті зростання рентабельності в 1,96 раза, яка сприяла пришвидшенню оновлення основних засобів у 2,5 раза з 0,1 до 0,25 оборотів на рік, однак у зв'язку зі сповільненням їх вибуття на 58,17%, коефіцієнт залишкової вартості зріс лише на 27,39% з 0,43 до 0,55.

Середньорічна вартість основних засобів ПАТ «Вовчанський агрегатний завод» у 2011 р. зросла порівняно з 2007 р. на 31,36% з 72342,4 тис. грн до 95025,5 тис. грн, у той час як частка активної частини збільшилася з 77,8% до 79,72%, а віддача від її використання – на 85,17% з 1,12 до 2,07 грн унаслідок зростання рентабельності діяльності в 1,7 раза, що підвищило загальну фондовіддачу на 89,73% з 0,87 грн до 1,65 грн та сприяло пришвидшенню оновлення основних засобів у 4,3 раза з 0,04 до 0,19 оборотів на рік і, попри сповільнення їх вибуття на 81,93% з 0,1 до 0,02 оборотів, коефіцієнт залишкової вартості зріс

на 90,47% з 0,21 до 0,4, що свідчить про покращення стану технічної сфери діяльності підприємства, а перевищення її фактичного інтегрального показника над нормативним на 41,48% вказує на задовільний стан і відсутність потреби в реструктуризації.

Таким чином, використовуючи запропоновану систему показників і підхід до виявлення потреби підприємства в реструктуризації та визначення її типу, розроблено підхід до виявлення потреби підприємства в технічному виді реструктуризації, згідно з яким розраховано інтегральні показники технічної сфери діяльності авіапідприємств і встановлено таке: ДП «Антонов» і ДАХК «Артем» потребують технічного виду реструктуризації, оскільки фактичні інтегральні показники технічної сфери діяльності є нижчими нормативних; ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод» необхідна радикальна технічна реструктуризація, оскільки нормативний інтегральний показник технічної сфери діяльності перевищує фактичний на понад 30%; ПАТ «Мотор Січ» і ПАТ «Вовчанський агрегатний завод» – не потребують технічного виду реструктуризації у зв'язку тим, що фактичні інтегральні показники технічної сфери діяльності перевищують нормативні.

Висновки

У результаті проведеного дослідження розроблено підхід до виявлення потреби підприємства в технічному виді реструктуризації, який полягає в розрахунку інтегрального показника стану технічної сфери діяльності на підставі даних фінансової звітності та експертних оцінок щодо важливості кожного з показників, які входять до його складу. Підхід застосовано до авіапідприємств і визначено необхідність у реструктуризації їх технічних сфер діяльності.

Запропонований підхід може застосовуватися підприємствами різних галузей народного господарства та організаційно-правових форм для виявлення потреби в технічному виді реструктуризації, оскільки використовує дані фінансової звітності. Отримані результати доповнюють існуючу теоретичну базу з питань визначення потреби підприємства в реструктуризації та слугують підґрунтям для подальшого дослідження її теоретичних і практичних аспектів.

Література

1. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації / Затверджено спільним наказом Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України від 26 січня 2001 р. № 49/121 // Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>
2. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій / Затверджено наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23 лютого 1998 р. № 22 // Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98>
3. Кабаченко Д. В. Використання системного підходу при формуванні комплексної оцінки фінансового стану підприємства / Д. В. Кабаченко // Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво 2010 р. – № 3. – С. 57-63.
4. Мазур И. И. Реструктуризация предприятий и компаний. Справочное пособие / И. И. Мазур, В. Д. Шапиро и др. – М. : Высшая школа, 2000. – 587 с.
5. Никифорак В. А. Використання амортизаційної та інвестиційної політики підприємства для забезпечення розширеного відтворення основного капіталу / В. А. Никифорак // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2012. – № 4 (48). – С. 158-162.
6. Отенко И. П. Организационно-экономический механизм реструктуризации предприятия : научное издание / И. П. Отенко, Н. А. Москаленко. – Харьков : Изд. ХНЭУ, 2005. – 216 с.

7. Попович А. В. Підхід до виявлення потреби підприємства в реструктуризації та визначення її типу / А. В. Попович // Проблеми системного підходу в економіці : Збірник наукових праць. – К. : НАУ, 2013. – № 45. – С. 69-76.

8. Юрчишена Л. В. Аналіз ефективності використання основних засобів на підприємстві / Л. В. Юрчишена, С. М. Волинець // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=668>

9. Фінансова звітність ДП «Антонов», ДАХК «Артем», ПАТ «Дніпровський агрегатний завод», ПАТ «Мотор Січ» і ПАТ «Вовчанський агрегатний завод» за 2007-2011 роки. [Електронний ресурс] / Режим доступу : http://www.uacrussia.ru/common/img/uploaded/disclosure/UAC_Annual_Report_2011/UAC_Annual_Report_pages_8-63.pdf

УДК 338.931

Л.Н. Семенова
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри управлінських технологій,
Університет економіки та права «КРОК»*

І.О. Потятиник
*студентка магістратури,
Університет економіки та права «КРОК»*

Концептуальні засади формування інноваційної стратегії розвитку підприємства

У статті наведено визначення поняття «інноваційна стратегія», види та підходи до її вибору. Запропоновано та розглянуто модель формування інноваційної стратегії розвитку підприємства.

Ключові слова: інноваційна стратегія, стратегія підприємства, інноваційний потенціал, оборонна стратегія, наступальна стратегія, імітаційна стратегія, комбінована стратегія.

Л.Н. Семенова
*кандидат экономических наук,
доцент кафедры управленческих технологий,
Университет экономики и права «КРОК»*

И.О. Потятиник
*студентка магистратуры,
Университет экономики и права «КРОК»*

Концептуальные основы формирования инновационной стратегии развития предприятия

В статье приведены определение понятия «инновационная стратегия», виды и подходы к ее выбору. Предложена и рассмотрена модель формирования инновационной стратегии развития предприятия.